

ZAKAZ CESJI WIERZYTELNOŚCI – NA CZYM POLEGA I JAK WPŁYNIJE NA KLIENTÓW? CZY DALEJ ZAGRAŻA NAM SENACKI PROJEKT?

adwokat Magdalena Rok-Konopa
Polska Izba Doradców i Pośredników Odszkodowawczych

CESJA WIERZYTELNOŚCI

- co to jest i jak działa? -

- Pojęcie **cesja wierzytelności** początkowo może brzmieć odrobinę obco. Jest to jednak nic innego jak po prostu przelew wierzytelności, a samo słowo „cesja” pochodzi od łacińskiego *cessio* oznaczającego ustąpienie. Już sama etymologia tego słowa podpowiada o co może chodzić w instytucji uregulowanej w artykułach 509-516 Kodeksu Cywilnego. Regulacja ta nie znalazła się tam przypadkowo, a sama instytucja znajduje szerokie zastosowanie w praktyce.
- **Cesja wierzytelności** polega na przeniesieniu uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi na nowego nabywcę. W tym celu strony zawierają umowę.
- Strony takiej umowy są dwie: **cedent**, czyli dotychczasowy właściciel uprawnień oraz **cesjonariusz**, którym jest ich nowy nabywca.
- **Skutkiem** podpisania umowy jest to, że dotychczasowy wierzyciel przestaje nim być. Cały ciężar odzyskania długu, spada na cesjonariusza, czyli nowego wierzyciela. Z chwilą dokonania cesji wierzytelności na nowego nabywcę przechodzą wszystkie prawa, które wynikają ze stosunku między dłużnikiem, a starym wierzycielem, tj. zbywcą wierzytelności.

Cesja na rynku odszkodowań komunikacyjnych

- Cesja szkody to odsprzedanie przez poszkodowanego prawa do dochodzenia dalszego odszkodowania od ubezpieczyciela OC pojazdu sprawcy wypadku;
- Cesja szkody dotyczyć może wszelkich rodzajów roszczeń odszkodowawczych z tytułu zaistniałej szkody komunikacyjnej;

Podmioty skupujące cesje wierzytelności odszkodowawczych za szkody komunikacyjne to

Warsztaty samochodowe, ASO;

Wypożyczalnie pojazdów zastępczych;

Podmioty zajmujące się zawodowo obrotem wierzytelnościami odszkodowawczymi np. kancelarie odszkodowawcze

Zakaz cesji? Skąd ten pomysł?!

30 października 2018 roku
wpłynął do Sejmu senacki projekt ustawy o
świadczaniu usług w zakresie dochodzenia roszczeń
odszkodowawczych wynikających
z czynu niedozwolonego

- [druk nr 3136](#)

Główne założenia senackiego projektu

- Projekt dotyczy zwiększenia zakresu ochrony osób, które poniosły szkodę w wyniku czynów niedozwolonych i korzystają z usług kancelarii odszkodowawczych oraz wyeliminowania nieetycznych praktyk pozyskiwania klientów [<http://www.sejm.gov.pl>];
- W założeniu Senacki projekt ma regulować relacje pomiędzy klientami a kancelariami odszkodowawczymi, które ustawa definiuje jako „doradców”. Określa np. maksymalne wynagrodzenie doradcy (nie więcej niż 20 % kwoty uzyskanego odszkodowania) czy nakazuje ubezpieczycielom wypłatę świadczenia bezpośrednio poszkodowanemu (a nie reprezentującej go kancelarii).
- Zakazuje też bezpośredniej akwizycji lub reklamy usług doradztwa odszkodowawczego, a także prowadzenia ich w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych, w karetkach, domach pogrzebowych, na cmentarzach, budynkach użyteczności publicznej, w szczególności w urzędów, sądów, prokuratury. Nie będzie można też jej prowadzić w miejscu zamieszkania poszkodowanego lub jego najbliższej rodziny.

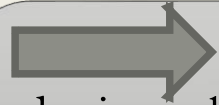
- Jednak na ostatnim etapie prac przed wysłaniem projektu do Sejmu senatorowie dopisali jeszcze jeden przepis – art. 9.
- Art. 9 otrzymał brzmienie *„Nie można przenieść wierzytelności z tytułu czynów niedozwolonych na doradcę lub osobę trzecią”*.
- Sformułowanie „lub osobę trzecią” oznacza dla poszkodowanych zakaz cesji wierzytelności odszkodowawczych;
- Dotyczy on także możliwości cesji takich wierzytelności przez klienta na warsztaty likwidujące szkody komunikacyjne bezgotówkową metodą serwisową.

Informacja o wynikach kontroli NIK w zakresie ochrony konsumentów na rynku ubezpieczeniowym (Raport NIK z 23.07.2019 r.)

- Uregulowanie zasad działalności przez kancelarie odszkodowawcze świadczące usługi dochodzenia roszczeń od zakładów ubezpieczeń. Działalność kancelarii odszkodowawczych budzi wiele uwag. W szczególności dotyczą one wysokości wynagrodzeń pobieranych przez firmy odszkodowawcze i sposobu wypłacania poszkodowanym uzyskanego odszkodowania. Często osoby poszkodowane nie są w stanie skutecznie reprezentować swoich interesów w kontaktach z kancelariami odszkodowawczymi. Podnoszone były także zarzuty dotyczące etyki sposobu postępowania przez te podmioty. Na etapie sejmowych prac legislacyjnych znajduje się senacki projekt ustawy o świadczeniu usług w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wynikających z czynu niedozwolonego (druk nr 3136).

Zamach na pieniądze kierowców czy próba regulacji zepsutego rynku?

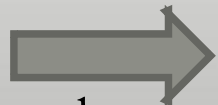

Choć nowa ustawa dotyczy tylko relacji klient – kancelaria odszkodowawcza, to zdaniem ekspertów z uwagi na fakt, że art. 9 dotyczy też osoby trzeciej, może być interpretowany jako przepis ingerujący w cały system prawa cywilnego. A to by oznaczało zakaz dokonywania cesji wierzytelności wynikających z czynów niedozwolonych w ogóle. Nie tylko na kancelarie odszkodowawcze ale też np. banki, warsztaty samochodowe, firmy zajmujące się najmem zastępczym etc.

Gdyby ustawa z punktem zakazu cesji wierzytelności została wprowadzona, to poszkodowani w wypadkach musieliby sami ze swoich pieniędzy zapłacić za naprawę, a następnie w sądzie ubiegać się o zwrot pieniędzy od ubezpieczyciela sprawcy, który zaniżył wartość odszkodowania.

Jeżeli zakaz cesji zostałby wprowadzony, to zniwelowany zostanie rynek wynajmu pojazdów zastępczych z OC sprawcy, a także holowania z miejsca zdarzenia z OC sprawcy i parkowania uszkodzonego pojazdu w ramach OC sprawcy. Jeżeli nie będzie cesji to poszkodowany będzie musiał „z góry” zapłacić za takie usługi.

Co na to ubezpieczyciele?

Towarzystwa Ubezpieczeń będą jeszcze bardziej zaniżać wartość odszkodowania z tytułu naprawy szkody, bo będą wiedzieć, że większość ludzi nie będzie dochodzić swoich należności w Sądzie.

Posłowie, którzy zabrali głos podczas posiedzenia komisji, nie mieli wątpliwości, że projekt w takim kształcie wzmocni jedynie zakłady ubezpieczeń.

Z danych Ministerstwa Sprawiedliwości wynika, że w ostatnich latach do sądów skierowano ok. 180 tys. spraw przeciwko ubezpieczycielom dotyczących OC, z tego 90 proc. jest wygrywanych przez cesjonariuszy. Do RF rocznie na ubezpieczyli wpływa od 14 tys. do 16 tys. spraw rocznie, a na kancelarie odszkodowawcze od 5 do 10.

Po ujawnieniu proponowanych zmian rynek zareagował protestami

- Dealerzy mówią, że wszystko wskazuje, iż:
- *(.) lobby ubezpieczeniowe chce w pełni ubezwłasnowolnić klientów rozliczających szkody komunikacyjne metodą serwisową i nie dawać im prawa sędowania sporów o wysokość ubezpieczenia na profesjonalne służby prawne warsztatów naprawczych.*
- Zdaniem Związku Dealerów Samochodowych projekt ustawy to skok na kasę.

Rzecznik Finansowy

- *nie jest entuzjastą złożonego projektu i obecny jego kształt postrzega jako nagrodę dla branży ubezpieczeń za zaniżanie odszkodowań.*
- Opinia ta wyrażana jest słowami doradców Rzecznika w wywiadach prasowych.

Rząd krytycznie ocenił senacki projekt ustawy, który ustanawia zakaz cesji wierzytelności wynikającej z czynów niedozwolonych

W ocenie Prezesa Rady Ministrów senacka propozycja regulacji wymaga wielu korekt

W kwestiach najbardziej istotnych dla branży napraw powypadkowych stanowisko rządu pokrywa się zasadniczo ze stanowiskiem Związku Rzemiosła Polskiego, przygotowanym przy wsparciu Ogólnopolskiej Komisji Rzemiosł Motoryzacyjnych oraz opiniami innych organizacji branżowych z sektora motoryzacyjnego i zakłada wykreślenie art. 9 projektu ustawy, mówiącego o zakazie cesji

Ogólnopolska Komisja Rzemiosł Motoryzacyjnych wyraziła nadzieję, że takie stanowisko rządu zamyka problem dla organizacji motoryzacyjnych a opisany powyżej art. 9 zostanie wykreślony w całości podczas ponownego pierwszego czytania projektu w/w ustawy na posiedzeniu Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka Sejmu RP.

Jakie są więc szanse na wprowadzenie zakazu cesji ?

Obecne stanowisko Rządu pozwala mniemać, że niekorzystny przepis zaproponowany przez Senat nie wejdzie w życie i zostanie przez Sejm usunięty w dalszym etapie procesu legislacyjnego. Rząd to wręcz rekomenduje.

Jednak oczywiście w jego miejsce może wejść inne „kompromisowe” rozwiązanie, dlatego należy przyglądać się dalszemu rozwojowi wypadków w tym temacie. Póki ustawa w brzmieniu „neutralnym” nie wejdzie w życie nie można być niczego pewnym...

Dziękuję za uwagę 😊

adwokat

Magdalena Rok – Konopa

magdalena.rok-konopa@doplatypowypadkowe.pl

DOPŁATY POWYPADKOWE S.A.